

СТАНОВИЩЕ

От проф. дн Красимира ПЕТРОВА Колева-Минева, ВТУ „Св.Св.Кирил и Методий”

За дисертация на тема:

„ВЛИЯНИЕ НА МЕДИАТОРНИЯ ПОДХОД ВЪРХУ ФОРМИРАНЕ НА УМЕНИЯ ЗА ПИСАНЕ НА ДЕЦА ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА”

разработена от **ХИМАТ ХАДЖ ЯХА ИРАГИ**

за придобиване на ОНС „Доктор” в направление 3.2 Психология

Научни ръководители:

Доц. д-р Даниела Карагяурова

Актуалността на разглежданите в дисертационния труд проблеми е безспорна, тъй като медиаторният подход се явява алтернативен за обучението на децата от всички възрастови периоди, но най-вече – за детската градина. Социално значим процес в образователната среда е децата от ранна детска възраст да формират умения за писане, което не означава толкова реално умение за писане, а отношение към процеса, основано на проект „Да опознаем нашия красив език“. Това, че авторът на дисертацията е преподавател в Beit Berl College и съветник в образованието само допълва впечатлението за висока степен на ангажираност към визиранат проблематика.

1. Общо представяне на дисертационния труд.

Представеният докторантски труд попада в полето на педагогическата и възрастовата психология. Структуриран е във въведение и 5 логически свързани глави, разположени на 230 страници. Основният текст съдържа 34 таблици и 18 фигури. Списъкът на използваната литература се състои от 329 източника на

английски език и 18 – на иврит, релевантни на изследвания проблем. Налични са и 23 приложения.

2. Съдържателни страни и акценти.

Във **Въведението** се открояват изискуемите елементи като актуалност, социална значимост, мотивация за избор на тема, цел, изследователски задачи, предмет, обект, методика на изследване и хипотези /5 бр./ – кратко, но достатъчно информативно и прецизно формулирани.

Първата глава „Преглед на литературата по проблема обучение в колеж за работа с деца от детска градина“ акцентира върху основните понятия и тяхното теоретично дефиниране, както и кратко представяне на проекта, провокирал интереса на докторантката.

Втората глава „Емпирична верификация на използването на медиативния подход“ представя организацията на изследването и съдържа добре формулираните компоненти на такова – цел, задачи, хипотези, предмет и обект, избран инструментариум.

Третата глава „Резултати от изследванията“ е аналитично ориентирана към презентиране на получените данни и тяхното интерпретиране. Може да се обобщи, че докторантката притежава добри умения за работа както с теоретичен, така и с развити умения за разчитане и анализ на изследователски масив.

Четвъртата глава „Дискусия - възможности за подобряване на обучението“ бих определила като методическа, защото в нея се съдържат ценни препоръки, обобщения и насоки за подобряване на обучителния процес в детската градина. Освен това, тя дава възможност за творческа дискусия с читателите.

Заклучението или петата глава отразява най-значимите изводи и обобщения от труда, както и откроява ограниченията и трудностите при провеждането на това проучване.

Авторефератът накратко пресъздава основни компоненти от дисертационния труд. Трите публикации презентират и популяризират труда.

3. Приноси

Напълно приемам формулираните от докторантката приноси и ги коментирам по следния начин:

- Разработени са редица техники и технологии, свързани с началното ограмотяване на децата от детската градина през призмата на метиаторния подход;
- Разработени са и са апробирани инструменти за диагностика на някои страни от грамотността като речников запас, звуков сигнал, ограмотяване и фонологично осъзнаване с висока степен на приложимост;
- Обогатен е преподавателския опит на бъдещите учители от колежите с въвеждане на разнообразни интерактивни и медиаторни техники, иновативни за обучението в детските градини;
- Доказани са корелационните взаимовръзки между метиаторните техники в обучението и постиженията на децата в детските градини;
- Добре структурираното и изпълнено изследване има принос за работата с деца в арабското общество за повишаване постиженията в началното ограмотяване, когнитивното развитие, езиковото обогатяване и отгук – и за цялостното личностно развитие.

4. Бележки и препоръки.

Нямам забележки към труда, а по-скоро препоръки, свързани със структурирането на дисертацията, например обединяване на втора и трета, четвърта и пета глави, но това в съдържателен план не намалява достойнствата на труда.

5. Заключение

На основата на гореизложения анализ, призовавам членовете на Научното жури да дадат своя положителен вот за дисертацията на **Химат Хадж Яха Ираги** на тема: **„ВЛИЯНИЕ НА МЕДИАТОРНИЯ ПОДХОД ВЪРХУ ФОРМИРАНЕ НА УМЕНИЯ ЗА ПИСАНЕ НА ДЕЦА ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА“**. Смятам, че отговаря напълно на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в ПН 2.3.Психология, като аз ще гласувам „За“.

01.11.2023 г.

Гр. В.Търново

Изготвил:

/проф. дн Красимира Петрова/